

UDC (УДК) 343.13
JEL Classification: K40, K41

Гловюк Ірина Василівна,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінально-правових дисциплін
Львівського державного університету внутрішніх справ
(Львів, Україна)
e-mail: irynavasgloviuk@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-5685-3702

ПИТАННЯ ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО ПОМЕРЛОГО ОБВИНУВАЧЕНОГО У СУДОВОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Анотація. На основі аналізу судової практики досліджено проблему закриття кримінального провадження у разі, якщо помер підозрюваний, обвинувачений, окрім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого, у підготовчому судовому провадженні, судовому розгляді, апеляційному та касаційному провадженнях. Основні результати дослідження полягають у обґрунтуванні потреби унормування належної правової процедури реабілітації померлої особи шляхом закріплення її у КПК України; визначенні процесуальних рішень суду в підготовчому провадженні та у судовому розгляді у разі смерті особи; визначенні процесуальних рішень суду у апеляційному провадженні у разі смерті особи, стосовно якої постановлено виправдувальний вирок; визначенні процесуальних рішень суду у апеляційному провадженні в разі смерті виправданого. Зроблено висновок, що застосування п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України не є усталеним у судовій практиці, що свідчить, по-перше, про відсутність однакового тлумачення ст.ст. 284, 417, 440 КПК України, по-друге, про потребу уточнення положень ст.ст. 417, 440 КПК України.

Ключові поняття: закриття кримінального провадження, обвинувачений, засуджений, виправданий, вирок, реабілітація.

Hloviuk Iryna,
Doctor of Law, Professor,
Professor of the Department of Criminal Law Disciplines,
Lviv State University of Internal Affairs
(Lviv, Ukraine)
e-mail: irynavasgloviuk@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-5685-3702

THE ISSUE OF CLOSURE OF CRIMINAL PROCEEDINGS AGAINST THE DECEASED ACCUSED IN JUDICIAL PROCEEDINGS

Abstract. Based on the analysis of judicial practice, the paper examines the problem of criminal proceedings' closing in case of suspect's or accused's death, except in cases where the proceedings are necessary for the rehabilitation of the deceased, in preparatory proceedings, trials, appeals and cassation proceedings. The purpose of the paper is to identify the characteristics of interpretation and application of paragraph 5 of Part 1 of Art. 284 of the CPC of Ukraine in the proceedings of the court of the first instance, appeal and cassation proceedings, to formulate proposals for amendments to the CPC of Ukraine on the closure of the proceedings on this ground. The main results of the research consist of substantiating the need to standardize the appropriate legal procedure for the rehabilitation of the deceased by enshrining it in the CPC of Ukraine; determination of procedural decisions of the court in the preparatory proceedings and the trial in case of person's death; determination of procedural decisions of the court in appeal proceedings in case of death of a person in respect of whom an acquittal has been passed; determination of procedural court decisions in appeal proceedings in the event of the death of the acquitted. The conclusions and specific proposals of the author are as follows: the application of paragraph 5 of Part 1 of Art. 284 of the CPC of Ukraine is not well-established in judicial practice, which indicates the lack of uniform interpretation of Art. 284, 417, 440 of the CPC of Ukraine, and the need to clarify the provisions of Art. 417, 440 of the CPC of Ukraine. Guided by paragraph 5 of Part 1

of Art. 284 of the CPC of Ukraine in the preparatory proceedings, the court by its decision closes the criminal proceedings unless the proceedings are necessary for the rehabilitation of the deceased; in court proceedings, the court closes the criminal proceedings by its decision, except in cases when the proceedings are necessary for the rehabilitation of the deceased, in case of initiation of rehabilitation, which has not been confirmed - by its decision closes the criminal proceedings. The wording of Art. 417 and 440 of the CPC of Ukraine do not take into account the difference in the grounds for closing the criminal proceedings and are not adapted for such grounds as the death of the accused. Therefore, it is appropriate to remove from these articles the reference to the reversal of the conviction only. However, as in the case of acquittal, the person is rehabilitated, in case of objections of the defence to revoke the acquittal, it cannot be revoked, however, the proceedings should be closed and further review of court decisions is impossible.

Key concepts: closure of criminal proceedings, accused, convicted, acquitted, sentence, rehabilitation.

DOI 10.32518/2617-4162-2021-2-57-63

Вступ

КПК України у п. 5 ч. 1 ст. 284 передбачає закриття кримінального провадження у разі, якщо помер підозрюваний, обвинувачений, окрім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого. Це питання систематично виникає на практиці, зокрема, в аспекті дій та рішень суду, якщо невідома думка сторони захисту стосовно реабілітації особи; у разі, коли помирає під час апеляційного провадження обвинувачений, стосовно якого ухвалено виправдувальний вирок; у разі, коли помирає під час касаційного провадження засуджений або виправданий. Судова практика демонструє діаметрально різні підходи до вирішення цих питань.

Водночас чітких доктринальних рекомендацій стосовно: 1) ініціації реабілітації особи у судовому провадженні та 2) застосування цієї підстави у судово-контрольних стадіях кримінального провадження – майже немає. Винятками є окремі розробки у дисертації та статті Х. М. Павич [1; 2], статті І. В. Басистої [3], статті Н. Г. Габлей [4], а також попередні публікації авторки цього дослідження [5]. Проте, на відсутність єдності судової практики вказує те, що питання стосовно застосування цієї підстави у касаційному провадженні розглядалося ОП ККС ВС і була окрема думка двох суддів.

Отже, метою цієї статті є виявлення особливостей тлумачення та застосування п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України у провадженні в суді першої інстанції, апеляційному та касаційному провадженнях, формулювання пропозицій змін і доповнень до КПК України щодо закриття судового провадження за цією підставою.

1. Закриття кримінального провадження у підготовчому судовому провадженні та судовому розгляді

Досліджуючи питання закриття провадження у підготовчому судовому провадженні та судовому розгляді, зазначимо, що ч. 7 ст. 284 КПК України регламентує: якщо обставини, перед-

бачені пунктами 5, 6, 7, 8, 9, 9-1 частини першої цієї статті, виявляються під час судового провадження, суд постановляє ухвалу про закриття кримінального провадження. Додатково розкриває це положення норма, що у підготовчому судовому провадженні суд має право закрити кримінальне провадження у випадку встановлення підстав, передбачених пунктами 4–8, 10 частини першої або частиною другою статті 284 КПК (ч. 3 ст. 314 КПК України), тобто у разі, якщо помер підозрюваний, обвинувачений, окрім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого. В інформаційному листі ВССУ «Про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» зазначено, що суд має враховувати положення пунктів 4–8 ч. 1 та ч. 2 ст. 284 КПК і у разі виявлення зазначених у них обставин постановляти ухвалу про закриття кримінального провадження. Отже, суд уповноважений закривати кримінальне провадження за цією підставою, однак, процедура застосування цієї підстави чітко не прописана.

КПК України не дає відповіді на питання ініціації реабілітації особи, як і не регламентує загалом процедуру в разі смерті підозрюваного, обвинуваченого, тому у доктрині слушно пропонується доповнити чинний КПК України статтею 284-1 «Порядок закриття кримінального провадження у випадку, якщо помер підозрюваний, обвинувачений, крім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого», в якій регламентувати перелік документів, які суд повинен дослідити на підтвердження факту смерті особи; закріпити права близьких родичів; встановити порядок звернення близьких родичів до суду з клопотанням про продовження судового розгляду з метою реабілітації померлого та розгляд такого клопотання судом [1, с. 202–203]. Пропозиції стосовно потреби у визначенні належної пра-

вової процедури реабілітації висловлювалися і в інших дослідженнях [5]. Натепер є приклади позицій ККС ВС стосовно ініціації реабілітації особи. Наприклад, у постанові ККС ВС від 20 листопада 2019 року (справа № 204/6034/16-к) зазначено: « ... Видається, що звертатися із заявою про продовження провадження з метою реабілітації померлого також мають право його близькі родичі» [6].

Зазначимо, що непостановлення ухвали про закриття кримінального провадження за цією підставою є істотним порушенням вимог КПК України [7].

Важливим питанням є і те, яке рішення має ухвалити суд, якщо було ініційовано продовження кримінального провадження після смерті підозрюваного, обвинуваченого, проте, підстави для реабілітації не мають підтвердження. КПК України не містить чіткої відповіді на це питання, проте, є позиція ККС ВС, що потрібно не ухвалювати вирок, а закривати кримінальне провадження: «Суд першої інстанції перевірів наявність у діях ОСОБА_1 складу кримінального правопорушення, врахував наслідки, щодо встановлених під час судового засідання фактичних обставин справи, встановив факт вчинення кримінального правопорушення саме ОСОБА_1, а тому був позбавлений можливості виправдати останнього, тобто встановив відсутність підстав для реабілітації останнього. Однак у порушення норм чинного законодавства замість закриття кримінального провадження у зв'язку зі смертю особи, суд першої інстанції помилково постановив вирок» [8].

2. Закриття кримінального провадження в апеляційному провадженні

Інші питання виникають, якщо обвинувачений помер під час апеляційного провадження. Проблема виникає, оскільки, згідно зі ст. 417 КПК України, суд апеляційної інстанції, встановивши обставини, передбачені ст. 284 КПК України, скасовує обвинувальний вирок чи ухвалу і закриває кримінальне провадження. Про виправдувальний вирок не йдеться. Як видається, це пов'язано з тим, що обставини для закриття кримінального провадження, передбачені ст. 284 КПК України, є різними за своєю природою, і серед них є і реабілітуючі 1) встановлена відсутність події кримінального правопорушення; 2) встановлена відсутність в діянні складу кримінального правопорушення; 3) не встановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді і вичерпані можливості їх отримати), за наявності яких, дійсно, суд зобов'язаний скасувати саме обвинувальний вирок і закрити провадження,

а також процесуальні (формальні) підстави. Відповідно, у разі смерті обвинуваченого суди скасовують обвинувальні вирок та закривають кримінальне провадження [9; 10]. Водночас таке формулювання ст. 417 КПК України є недоліком законодавчої техніки, оскільки відсутня норма до ст. 284 КПК України не дозволяє врахувати усі можливі ситуації закриття кримінального провадження, зокрема, у разі смерті обвинуваченого. Отже, без сумніву, вказівка на обвинувальний вирок має бути вилучена із ст. 417 КПК України.

Слід надалі зазначити, що ці пропозиції *de lege ferenda* не дають відповіді на питання, що натепер слід робити у таких випадках. А такі питання на практиці виникають і вирішуються не однаково. Зокрема, у справі № 524/288/18 суд зазначив, що «аналіз КПК України дає підстави вважати, що ним не врегульовано питання щодо подальшого апеляційного провадження щодо обвинуваченої особи, щодо якої місцевим судом постановлено виправдувальний вирок і яка до завершення апеляційного розгляду померла ... Аналізуючи ситуацію, що виникла, колегія суддів переконана в тому, що продовження апеляційного розгляду за відсутності обвинуваченого, щодо якого постановлений виправдувальний вирок і який помер та постановлення можливого обвинувального вироку, є незаконним. При цьому колегія суддів враховує, що так як в апеляціях прокурора та потерпілої ставилось питання про погіршення становища обвинуваченого, це потребувало б встановлення нових обставин, фактів, надання іншої оцінки доказам у справі, ніж та, що була надана судом першої інстанції, а це в свою чергу потребувало б обов'язкової присутності обвинуваченого, що з огляду на наведене вище є неможливим. Скасування в даному випадку вироку і закриття провадження у справі є незаконним з огляду на положення статті 417 КПК України, яка передбачає таку можливість за певних обставин в разі постановлення лише виправдувального вироку. Застосування до даної ситуації положень вказаної норми, за аналогією права, як про це наголошують всі сторони, є також вочевидь неправильним. Отже, колегія суддів приходить до висновку, що єдиним правильним рішенням в даній ситуації буде закриття апеляційного провадження» [11]. У справі № 703/4781/14-к постановлено аналогічну ухвалу [12]. Водночас такої підстави саме для закриття апеляційного провадження немає.

Інше тлумачення відповідних норм КПК України застосовано у справі № 264/6533/17. Суд вказав, що «враховуючи, що ОСОБА_1 помер і відносно нього судом ухвалено виправ-

дувальний вирок, подальше провадження з метою його реабілітації не передбачено кримінальним процесуальним законодавством. Таким чином, кримінальне провадження № 12017050770002230 щодо ОСОБА_1 закрити у зв'язку з його смертю» [13], і закриття кримінального провадження. ККС ВС в ухвалі у цій же справі зазначив, що «закриття кримінального провадження на стадії апеляційного провадження означає припинення подальшої процедури апеляційного перегляду. При цьому в разі встановлення обставин, передбачених ст. 284 цього Кодексу, суд апеляційної інстанції, за змістом ст. 417 КПК України, при вирішенні питання про закриття кримінальне провадження скасовує лише обвинувальний вирок чи ухвалу. Зазначена норма не передбачає скасування виправдувального вироку. Це узгоджується з висновком Верховного Суду, викладеним в постанові від 13 листопада 2018 року у справі № 521/6766/15-к. Отже, колегія суддів апеляційного суду, дотримуючись вимог ст. 417 КПК України, прийняла законне, обґрунтоване, належно вмотивоване судові рішення про закриття кримінального провадження, з яким погоджується і колегія суддів касаційної інстанції» [14].

У справі № 187/1269/18 викладено ще один варіант вирішення цього питання. Суд зазначив: «Закон визначає можливість скасування лише обвинувального вироку чи ухвали суду першої інстанції та закриття такого провадження. Разом з цим, за відсутності процесуальної необхідності у реабілітації померлого, скасування виправдувального вироку з підстав, передбачених у ст. 409 КПК України, не зможе виправдати потреби досудового розслідування, та судового розгляду, й суперечитиме загальним засадам кримінального провадження. За цих умов, можна дійти висновку, що виправдувальний вирок не може бути скасований у зв'язку із необхідністю прийняття рішення про закриття цього провадження з інших підстав, ніж ті, що обумовили винесення виправдувального вироку судом першої інстанції. Водночас, не може бути й закрито провадження у справі у зв'язку зі смертю обвинуваченого, оскільки ці підстави не є реабілітуючими. Отже, враховуючи те, що ОСОБА_2 помер, приймаючи до уваги той факт, що у відповідності з вимогами ч. 3 ст. 409 КПК України, за наслідками апеляційного розгляду, суд апеляційної інстанції не вправі скасувати виправдувальний вирок лише з мотивів істотного порушення прав обвинуваченого, суд апеляційної інстанції приходить до висновку про відсутність підстав та процесуальної необхідності для пере-

вірки наведених у скарзі прокурора доводів. З огляду на викладене, колегія суддів вважає, що відсутні підстави для скасування вироку та закриття провадження і приходить до висновку, що оскаржуваний вирок слід залишити без змін» [15]. Повністю підтримуючи слушність доводів про неможливість скасування виправдувального вироку, зазначимо, що все ж таки, якщо помер підозрюваний, обвинувачений, це є імперативною підставою закриття кримінального провадження (крім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого), тому її незастосування викликає сумніви.

Цікавий алгоритм дій застосовано у справі № 592/2243/14-к. Суд доручив прокуратурі встановити фактичне місце проживання близьких родичів обвинуваченого та вручити їм повістки про судовий виклик до Полтавського апеляційного суду для участі в апеляційному розгляді кримінального провадження [16]. Проте, зважаючи на те, що обвинуваченого з огляду на винесення виправдувального вироку реабілітовано, участь його близьких родичів у засіданні суду апеляційної інстанції викликає сумніви.

Отже, аналіз тлумачення та застосування положень ст. 417 КПК України показує неоднаковість судової практики. Пропонуючи шляхи вирішення цього питання за чинних норм КПК України, зазначимо, що слід враховувати чотири аспекти: по-перше, імперативну заборону скасування саме виправдувального вироку; по-друге, імперативний характер підстави для закриття кримінального провадження, передбаченої п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України (крім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого); по-третє, необхідність прийняття певного рішення за поданою апеляційною скаргою прокурора; по-четверте, реабілітуючий характер виправдувального вироку. Отже, виправдувальний вирок не може бути скасований з підстави – у зв'язку зі смертю особи; проте, кримінальне провадження не може продовжуватись далі, адже питання реабілітації вирішено; тим паче, що закриття провадження вирішено за цієї підставою є імперативною вимогою закону. Отже, вважаємо правильним таке застосування норм ст.ст. 284, 417 КПК України, щоб вирок залишати без змін, а кримінальне провадження закрити у зв'язку зі смертю обвинуваченого.

3. Закриття кримінального провадження у касаційному провадженні

За ст. 440 КПК України, суд касаційної інстанції, встановивши обставини, передбачені ст. 284 цього Кодексу, скасовує обвинувальний вирок чи ухвалу і закриває кримінальне провадження.

Зважаючи на різні рішення, які приймалися ККС ВС у випадку смерті засуджених, які подавали касаційні скарги, відповідне питання було розглянуто ОП ККС ВС. Висновок щодо застосування норм права полягав у наступному: «У випадку смерті засудженого відкрите за його скаргою касаційне провадження підлягає закриттю, крім випадків, якщо воно, з урахуванням меж перегляду судом касаційної інстанції, визначених ст. 433 КПК, є необхідним для реабілітації померлого» [17]. Проте, у окремі думці суддів Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Кравченка С. І. та Огурецького В. П. зазначено, що «формулюванням ст. 440 КПК у буквальному викладі законодавець не передбачив будь-яких варіацій для касаційної інстанції, окрім як прийняти єдине процесуальне рішення – закрити кримінальне провадження за умови встановлення обставин, передбачених ст. 284 КПК» [18]. Зазначимо, що є пропозиції доповнити п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України, закріпивши в ньому також засудженого як суб'єкта, щодо якого кримінальне провадження може бути закрито, якщо він помер, окрім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого [4, с. 163].

Як видається, таке тлумачення ОП ККС ВС змісту підстави закриття кримінального провадження зумовлене насамперед тим, що вирок набрав законної сили, на відміну від ситуації в апеляційному провадженні (одним із аргументів був такий, що на стадії касаційного провадження, коли фактичні обставини провадження були оцінені й перевірені судами першої та апеляційної інстанцій і винуватість особи у вчиненні злочину офіційно встановлено обвинувальним вироком, який набрав законної сили, немає жодної розумної потреби в безумовному («автоматичному») скасуванні такого вироку виключно з формальної підстави – смерті засудженого [17]). Водночас, розглядаючи касаційну скаргу в ситуації, коли вирок не засуджений, а виправданий, ККС ВС зазначив, що «та обставина, що на час касаційного провадження ОСОБА_1 помер, не перешкодила суду касаційної інстанції перевірити доводи касаційної скарги прокурора та проаналізувати ухвалені в даному кримінальному провадженні судові рішення» [19]. Проте, у рішенні, ухваленому Верховним Судом у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду 04 жовтня 2018 року (провадження № 51-2010км18), та у рішенні, постановленому Верховним Судом у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду 08 травня 2018 року (провадження № 51-209км18),

міститься висновок, що у разі встановлення факту смерті виправданого та відсутності в матеріалах кримінального провадження будь-яких даних щодо питання продовження реабілітації, унеможливується здійснення касаційного провадження, а тому кримінальне провадження підлягає закриттю без скасування судових рішень [17].

Із цього питання були висловлені і певні доктринальні позиції. На думку І. В. Басистої, «при прийнятті судом касаційної інстанції процесуального рішення про закриття кримінального провадження в порядку ст. 440 КПК України щодо виправданого, який помер до завершення розгляду касаційної скарги, обвинувальний вирок та ухвала апеляційної інстанції скасуванню не підлягають, оскільки у згаданій нормі КПК України є пряма вказівка законодавця про скасування лише обвинувального вироку чи ухвали (хоча вживання законодавцем цього сурядного сполучника «чи» можна розцінювати неоднозначно)» [3, с. 219]. Це додатково підкреслює складнощі вирішення цієї практичної ситуації.

Висновки

Застосування п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України не є усталеним у судовій практиці, що свідчить, по-перше, про відсутність однакового тлумачення ст.ст. 284, 417, 440 КПК України, по-друге, про потребу уточнення положень ст.ст. 417, 440 КПК України. За п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України, у підготовчому судовому провадженні суд своєю ухвалою закриває кримінальне провадження, крім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого; у судовому розгляді суд своєю ухвалою закриває кримінальне провадження, крім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого, у разі ініціації реабілітації, яка не підтвердилася – своєю ухвалою закриває кримінальне провадження. Формулювання ст.ст. 417 та 440 КПК України не враховують різницю у підставах закриття кримінального провадження та не пристосовані для такої підстави, як смерть обвинуваченого. Отже, доречним є вилучення із цих статей вказівки на скасування лише обвинувального вироку. Водночас, зважаючи на те, що у випадку постановлення виправданого вироку, особа є реабілітованою, у разі заперечень сторони захисту щодо скасування виправданого вироку, він не може бути скасований, однак, провадження підлягає закриттю і подальший перегляд судових рішень є неможливим.

Список використаних джерел

1. Павич Х. М. Закриття кримінального провадження судом першої інстанції : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2017. 291 с.
2. Лепка Х. М. Особливості закриття кримінального провадження судом у випадку смерті обвинуваченого. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки*. 2014. Вип. 2. Т. 4. С. 114–118.
3. Басиста І. В. Застосування положень ст. 440 КПК України і п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України у випадку смерті засудженого, виправданого до завершення розгляду касаційної скарги. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2019. Вип. 68. С. 212–221.
4. Габлей Н. Г. Смерть засудженого як підстава для закриття касаційного кримінального провадження. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Вип. 4 (29). Т. 1. С. 161–164.
5. Гловіюк І. В. Деякі питання закриття кримінального провадження щодо померлого підозрюваного, обвинуваченого. *Актуальні питання досудового розслідування та сучасні тенденції розвитку криміналістики : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 5 грудня 2014 р.)*. Харків, 2014. С. 57–59.
6. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85903493>
7. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/57185293>
8. ЄДРСР. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87985464>
9. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89881385>
10. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80780751>
11. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90435005>
12. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/58806713>
13. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86683579>
14. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88016831>
15. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86058550>
16. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95531525>
17. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79314140>
18. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79382568>
19. ЄДРСР. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95315798>

References

1. Pavych, Kh. M. (2017). *Zakryt'tya kry'minal'nogo provadzhennya sudom pershoyi instanciyi* [Closing the criminal proceedings by the trial court]. Lviv [in Ukr.].
2. Lepka, Kh. M. (2014). *Osoblyvosti zakryt'tya kry'minal'noho provadzhennya sudom u vypadku smerti obvynuvachenoho* [Features of closing criminal proceedings by a court in case of death of the accused]. *Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Seriya Yurydychni nauky (Scientific Bulletin of Kherson State University. Legal Sciences Series)*, 2, 4, 114–118 [in Ukr.].
3. Basysta, I. (2019). *Zastosuvannya polozhen' st. 440 KPK Ukrayiny i p. 5 ch. 1 st. 284 KPK Ukrayiny u vypadku smerti zasudzenoho, vypravdanoho do zavershennya roz'hlyadu kasatsiyanoi skarhy* [Application of provisions of article 440 of the criminal procedure code of Ukraine and clause 5, part 1, article 284 of the criminal procedure code of Ukraine, in case of death of the convicted or the acquitted before finalization of cassation appeal consideration]. *Visnyk L'vivs'koho universytetu. Seriya yurydychna (Visnyk of the Lviv University. Series Law)*, 68, 212–221 [in Ukr.].
4. Hablei, N. G. (2019). *Smert' zasudzenoho yak pidstava dlya zakryt'tya kasatsiynoho kry'minal'noho provadzhennya* [The death of the convicted person as grounds for closing the cassation criminal proceedings]. *Prykarpat's'kyi yurydychnyy visnyk (Prykarpattia Legal Bulletin)*, 4, 1, 161–164 [in Ukr.].
5. Hloviuk, I. V. (2014). *Deyaki pytannya zakryt'tya kry'minal'noho provadzhennya shchodo pomerloho pidozryuvanoho, obvynuvachenoho* [Some issues of closing the criminal proceedings against the deceased suspected, accused]. *Aktual'ni pytannya dosudovoho rozsliduvannya ta suchasni tendentsiyi rozvytku kry'minalistyky: materialy Mizhnarodnoyi nauково-praktychnoyi konferentsiyi, m. Kharkiv (Current issues of pre-trial investigation and current trends in criminalistics: materials of the International scientific-practical conference, Kharkiv)*, 57–59 [in Ukr.].
6. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85903493> [in Ukr.].
7. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/57185293> [in Ukr.].

8. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87985464> [in Ukr.].
9. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89881385> [in Ukr.].
10. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80780751> [in Ukr.].
11. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90435005> [in Ukr.].
12. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/58806713> [in Ukr.].
13. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86683579> [in Ukr.].
14. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88016831> [in Ukr.].
15. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86058550> [in Ukr.].
16. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95531525> [in Ukr.].
17. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79314140> [in Ukr.].
18. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79382568> [in Ukr.].
19. Yedy'ny'j derzhavny'j reyestr sudovy'x rishen' [Unified state register of court decisions]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95315798> [in Ukr.].

*Стаття: надійшла до редакції 14.04.2021
прийнята до друку 09.06.2021
The article: is received 14.04.2021
is accepted 09.06.2021*